

Samlingsbeskrivelse: Vennskap 5. trinn

TEMA		FORMÅL
Innhold	Samlingen handler om vennskap og bruk av kroppsspråk. Alle barn har ikke like lett for å få venner, men vi kan jobbe for at alle skal ha gode vennskapsopplevelser i klassen og på skolen. Det å skape vennskap og gode relasjoner handler om kommunikasjon. Vi kommuniserer med hele oss, både verbalt og gjennom kroppsspråk. Kroppsspråk er hvordan vi uttrykker oss og kommuniserer uten å bruke ord, og kan forsterke det du ønsker å si med ord. Kroppsspråket ditt påvirker i stor grad menneskene rundt deg. Det påvirker hvordan folk føler seg og hvordan du føler deg selv. Vi ønsker med denne samlingen å gjøre elevene mer bevisste på bruk av eget og andres kroppsspråk.	Gi felles kunnskap om temaet Øve på samtale om temaet Reflektere rundt temaet i fellesskap
Kompetanse til ansatte	Livet & Sønn skriver følgende om vennskap i sin lærerveiledning: «Ikke alle trenger å ha mange venner, eller å være sammen med andre hele tiden. Men alle trenger å kjenne at vi hører til. Det finnes mange typer vennskap. Å være skolevenner handler om å være snill og god med alle. La alle være med, se på hverandre med snille blikk, inkludere, invitere og passe på at alle har det bra. Vennskap kan være et sårbart tema.» Tema for denne samlingen er «kroppsspråk» og hvordan vi alle kommuniserer uten å snakke. Med kroppsspråket kan man vise glede ved å smile eller gi en klem, eller sinne ved å vise fingeren. Kroppsspråket brukes både bevisst og ubevisst og er med på å forsterke det vi sier med ord. Kroppsspråket kan også brukes på en negativ måte ved å sende blikk eller overse, som får andre til å føle seg usynlig og utestengt. Dette er med på å påvirke vennskap og relasjonene som er i klassen og det er derfor viktig å snakke om dette for at elevene skal bli mer bevisst på eget kroppsspråk og hva de kan gjøre for å forhindre at negativt kroppsspråk påvirker vennskapene i klassen og klassemiljøet.	Øke kunnskap og trygghet i å undervise om temaet

Kunnskapsmål fra LK20	Folkehelse og livsmestring Folkehelse og livsmestring som tverrfaglig tema i skolen skal gi elevene kompetanse som fremmer god psykisk og fysisk helse, og som gir muligheter til å ta ansvarlige livsvalg. Livsmestring dreier seg om å kunne forstå og å kunne påvirke faktorer som har betydning for mestring av eget liv. Temaet skal bidra til at elevene lærer å håndtere medgang og motgang, og personlige og praktiske utfordringer på en best mulig måte. Aktuelle områder innenfor temaet er fysisk og psykisk helse, levevaner, seksualitet og kjønn, rusmidler, mediebruk, og forbruk og personlig økonomi. Verdivalg og betydningen av mening i livet, mellommenneskelige relasjoner, å kunne sette grenser og respektere andres, og å kunne håndtere tanker, følelser og relasjoner hører også hjemme under dette temaet. Kompetansemål: Norsk: • Lytte til og videreutvikle innspill fra andre og begrunne egne standpunkter i samtaler • Beskrive, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål KRLE: • Utforske og beskrive egne og andres perspektiver i etiske dilemmaer knyttet til hverdags- og samfunnsutfordringer	Ivareta de overordnede målene i læreplanen knyttet til folkehelse og livsmestring Ivareta kompetansemålene i LK20 knyttet til temaet
Husk	• Kosedyr/ball til å sende ut i ringen under avslutningen • Dele inn elevene i par i forkant av CL-aktiviteten	
Tips	• Felles gjennomgang av opplegget sammen med alle voksne – se egen beskrivelse. Ansvar: Avdelingsleder/rektor • Når du øver med kollegaer i forkant, tenk på hva som evt. kan bli en utfordring i din gruppe • Vurder om det må gjøres individuelle tilpasninger ut fra gruppens eller enkeltelevers behov. • Noen elever trenger spesiell forutsigbarhet. Dere kan se på samlingsbeskrivelsen og lekene i forkant, i et samarbeid med hjemmet. Tilrettelegge etter behov.	De voksne må legge til rette slik at alle elever får mulighet til å delta Unngå at leker kan brukes til å mobbe

	• Om en aktivitet ikke fungerer så godt, avbryt i tide. Si «Dette greide VI ikke i dag, VI prøver igjen i morgen» • Prioriter lekene om du ser at dere går tom for tid eller at elevene ikke engasjerer seg helt i samtalen	
Organisering av timen		
Ring	Sett på inngangsmusikk: For Indre Østfold kommune: Waterloo.mp4 For eksterne kommuner: ABBA - Waterloo (Official Lyric Video) (youtube.com) • Vi rydder klasserom • Vi samles i ringen	Gjenkjennelse Alle kan se alle og føle fellesskap i gruppa
Pustøvelse og bevegelse	Øvelsen heter «Dragen som lukter på blomstene» Pustøvelse - Dragen som lukter på blomstene Når du skal gjennomføre pustøvelsen med elevene, velger du selv om du vil vise filmen eller om du modellerer selv. Dersom du ønsker å benytte en annen øvelse, finner du flere eksempler på https://www.io.kommune.no/tjenester/skole-og-utdanning/robuste-barn/pust-og-bevegelse/	Bevisst på pust, kropp, nærvær, fellesskap og bevegelse
Film og samtale	Film: Kroppsspråk Varer i 2.22 min Refleksjonsspørsmål til bilde: Hva er kroppsspråk? La elevene komme med egne forslag, lærer kommer med forslag ved behov. <i>For eksempel: Vi kommuniserer med hele oss. Kroppsspråk er hvordan vi uttrykker oss og kommuniserer uten å bruke ord, og kan forsterke det du ønsker å si med ord. Kroppsspråket ditt påvirker i stor grad menneskene rundt deg. Det påvirker hvordan folk føler seg og hvordan du føler deg selv.</i>	Gi felles kunnskap om temaet Øve på å snakke om temaet Felles refleksjon Øve på å lytte til andre, dele egne tanker og vente på tur i samtalen

	CL: Par på tid – i ringen 1. Lærer deler elevene inn i par. Inndelingen må være forberedt på forhånd for å ta hensyn til elevenes ulike behov og forutsetninger. 2. Paret finner nye plasser og sitter ved siden av hverandre i ringen. 3. Læreren gir elevene et spørsmål eller en ting å tenke på. 4. En av elevene får begynne å snakke på tid (30-60 sekunder). Lærer tar tiden. 5. Elevene bytter rolle. 6. Neste rolle formidler sine ideer om innholdet, på tid (30-60 sekunder). 7. I ringen: Elevene legger frem hva de har snakket om, to og to 8. Lærer takker for alle innspill, gjengir og utvider på en positiv måte. Spørsmål til CL- aktiviteten: • Hva slags kroppsspråk kan skape utrygghet i vår klasse? • Hva slags kroppsspråk kan skape trygghet i vår klasse? • Hva kan vi gjøre for å unngå at kroppsspråket vårt skaper utrygghet i vår klasse?	Alle blir sett
Lek	Memory med elever <i>Formål:</i> Oppmerksomhet, bevegelse, kaoskontroll <i>Beskrivelse:</i> Den voksne deler elevene inn i par. En elev (som har lyst) skal være «gjetter» og gå på gangen. Alle par finner hver sin korte lyd eller bevegelse som er felles for paret, deretter blander alle elevene seg i klasserommet slik at parene ikke står ved siden av hverandre. Eleven på gangen kommer inn i klasserommet og sier et navn. Den navngitte eleven viser sin lyd eller bevegelse. Så må «gjetteren» fortsette å si navn, til helt til «gjetteren» klarer å finne parene med samme lyd eller bevegelse. Denne leken skaper god stemning!	Øve prososiale ferdigheter Erfare fellesskap og dele gode opplevelser Relasjonsbygging og vennskapsopplevelser

	Tips: • Velg kun ett alternativ, altså enten lyd eller bevegelse, dersom du tenker det vil bli mest vellykket i din klasse. Elevene kan f.eks. velge dyrelyder eller ordklasser. • Gruppene bør ikke være større enn 6-7 par. Er det oddetall kan en gruppe være på tre personer. • For at leken skal gå fortere, kan dere velge to «gjettere» som samarbeider.	
Oppsummering sammen	Vi setter oss i ringen og oppsummerer sammen. <i>Prosess:</i> Sende en ball e.l. rundt i ringen. Alle får ordet etter tur. Elevene sier en ting hver. Det er helt fint å si det samme som de andre, eller noe annet. Vi tar et spørsmål av gangen. Vi bytter spørsmål underveis, f. eks når 5-6 elever har svart. • Hva likte du i dag? • Hva lærte du? • Hvorfor er dette viktig? • Hva kan vi øve på?	Repetisjon Bevisstgjøring Avslutning og lukking av økta Vi lærer å lytte til hverandre og vente på tur. Alle blir sett

